

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 4T/10/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113010088
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2014:4113010088.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Farkašovej a prísediacich Veroniky Mikulcovej a Milana Kováča v trestnej veci proti obž. C. Š. pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.03.2014 takto

rozhodol:

Obžalovaný C. Š. F. Y. W. Y. L., nar. XX.XX.XXXX vo Veľkej Doline, trvale bytom H. N. Č.. XX, sa podľa § 285 písmeno c/ Trestného poriadku

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresného prokurátora v Nitre č. 4Pv 4/2012 zo dňa 24.1.2013 pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že :
dňa 30.12.2011 v čase okolo 16.50 hod v U. na ul. W. G. X, v pobočke banky Volksbank Slovensko a.s., vošiel do priestorov banky cez vchodové dvere, prešiel do časti klientskej a pokladničnej zóny, kde prinútil G.. G. Š., B.. G. Š. a G.. Q. L., aby mu vydali peniaze, pričom na ne mieril plynovou pištoľou čiernej farby č. 11M39347-CAT8686, následne pristúpil k pokladnici č. 1, kde vyzval pracovníčku G. L., aby mu vydala peniaze, načo táto otvorila pokladňu a do sáčku, ktorý jej podal, vložila peniaze z hotovosti pokladne, načo obvinený aj s peniazmi odišiel z banky na neznáme miesto, čím svojim konaním spôsobil spoločnosti Volksbank Slovensko a.s. škodu vo výške 29.690 Eur, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby okresného prokurátora prejednal súd trestnú vec proti obžalovanému C. Š. a vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie vypočutím obžalovaného, svedkov H. E., G.. Q. L., G.. G. Š., G. Á. L., B.. G. Š., K. F., N. R., G. M., G. M., L. O., D. C., A. Č., G. A., H. N. K. I. Š., D. H. E. G. X., Š. L., K. L., a F. R., prečítaním znaleckých posudkov, prečítaním na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp.zn. 2T/56/2012, 0T/1/2012, 33T/214/2009, 3T/141/1993

Obžalovaný C. Š. v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní poprel, že by spáchal skutok uvedený v obžalobe.

Uviedol, že dňa 30.12.2011 bol s G. M. vybavovať úver v Slovenskej sporiteľni, počas obedňajšej prestávky boli v reštaurácii Oko a o 13.30 hod. sa vrátili znovu do sporiteľne, kde odmietol ponúknutú sumu, pretože potreboval 350.000,- Eur na kúpu rodinného domu. Manželka s ním v ten deň v Nitre nebola. O 15.35 hod. s M. odchádzali z U. do H. N., kde išli priamo do baru. V bare bolo asi 10 ľudí, K. F., Q. F., N. R., I. Š., E.F. K. K. iní. O 16.30 hod. ho do Bratislavy na motorovom vozidle odviezol G. M..

Z Bratislavy ho D. C. odviezol do Viedne k svojej dcére, ktorá sa volá Y., a táto mu požičala 5.000,- Eur. Na druhý deň ráno sa vrátil taxíkom z Viedne do Nitry, a odtiaľ sa odviezol autobusom do H. N.. V zimných mesiacoch roku 2011 pracoval u N. R., kde mal mesačný príjem okolo 400,- Eur, okrem peňazí požičaných od pani Edity nemal žiadne iné pôžičky. Do reštaurácie Oko v Nitre chodil pravidelne a v mesiaci december 2011 bol tu asi 4-5 krát aj s manželkou a G. M..

Svedok G. M. na hlavnom pojednávaní po poučení podľa § 130 odsek 2 Trestného poriadku využil svoje právo a nevypovedal. Odôvodnil to tým, že by svojou výpoveďou mohol prívodiť trestné stíhanie obžalovanému - svojmu švagrovi a svojej sestre - manželke obžalovaného, a ich ujmu by pociťoval ako vlastnú ujmu.

Svedkyňa I. Š. ako manželka obžalovaného po poučení podľa § 130 odsek 1 Trestného poriadku využila svoje právo a nevypovedala v prípravnom konaní a ani na hlavnom pojednávaní.

Svedok H. E. potvrdil, že dňa 30.12.2011 ako čašník pracoval v reštaurácii Oko. Jednému z hostí, ktorý bol v reštaurácii s ďalšími dvomi osobami a to so ženou a mužom, poskytol telefónne číslo na taxík, a toto číslo napísal na lístok. Tieto tri osoby chodili tak raz za týždeň v priebehu asi dvoch mesiacov pred skutkom do reštaurácie Oko v doobedňajších hodinách. Dňa 30.12.2011 prišli tieto tri osoby, medzi ktorými bol aj obžalovaný, do reštaurácie Oko a zdržali sa asi v čase od 11.00 do 12.00 hod. možno o pol hodinu dlhšie. Na to, čo mal obžalovaný v tento deň oblečené sa svedok nepamätal. Nevšimol si to, kde osoba, ktorej lístok číslom na taxík dal, tento lístok odložila. Lístok s telefónnym číslom poskytne v priemere jedenkrát za deň.

Svedkyne G.. Q. L., G.. G. Š., G. L. B.. G. Š. a B.. G. X., ktorej výpoveď na hlavnom pojednávaní bola prečítaná, všetky prítomné v banke v čase lúpežného prepadnutia, zhodne potvrdili, že do banky dňa 30.12.2011 okolo 16.50 hod. prišiel páchatel', ktorý so zbraňou v ruke vyzval G. L. aby vydala peniaze. Tejto svedkyne G.. G. Štefánková a B.. G. Š. naznačili aby peniaze vydala, a táto peniaze vložila do igelitky, ktorú jej podal páchatel'. Páchatel' mal na hlave kuklu, v ruke mal zbraň čiernej farby, oblečenú mal tmavú bundu, tmavú kapucňu, rifle bledomodrej farby, ruky nemal zahalené. Následne bola vykonaná v banke inventúra, v rámci ktorej zistili výšku sumy, ktorá bola vydaná páchatel'ovi.

Na návrh prokurátora na hlavnom pojednávaní boli vypočutí svedkovia K. F., L. O., G. M., N. R., D. C. a na návrh obhajoby boli vypočutí svedkovia H. N., G. A. K. A. Č., Svedkyňa K. F. vo svojej výpovedi uviedla, že pracuje v bare vo H. N., odkiaľ pozná aj obžalovaného. Obžalovaný v bare žiadny dlh nemal a ani jej nedlhoval. Pamätala si na to, že obžalovaný bol v bare a aj jeho manželka v deň, keď potom vo večerných hodinách pozerali v televízii správy, kde hovorili o tej lúpeži.

Svedok N. R. uviedol, že obžalovaného pozná z obce. Na viac krát obžalovanému požičal sumu 1.500,- Eur, a keďže obžalovaný u neho pracoval, tak mu dlh zrazil zo mzdy. Podľa svedka obžalovaný u neho už po 30.12.2011 dlh nemal.

Svedok G. M. uviedol, že od sestry - manželky obžalovaného sa dozvedel, že obžalovaný bol zadržaný políciou lebo vykradol banku. To obžalovaný nemohol urobiť, lebo dňa 30.12.2011 on pre obžalovaného prišiel na motorovom vozidle z D. do H. N. okolo 16.00 hod. a odtiaľ ho viezol do Bratislavy. Na dôvod jeho cesty sa ho nepýtal. V prípade potreby si vzájomne požičiavali peniaze, ktoré si však vždy vrátili. Vo februári 2012 bol s obžalovaným a s jeho ženou v D. na dva dni. Vtedy mu sestra dala 100,- Eur na cestu. Svedok L. O. potvrdil, že prevádzkuje taxislužbu a obžalovaného s H. N. viezol niekedy v januári roku 2012 taxíkom do Bratislavy, do Viedne ho nikdy neviezol.

Svedok D. C. potvrdil, že má dcéru, ktorá žije vo H.. Obžalovaný s ním bol u nej viackrát a táto mu aj viackrát požičala nejakú peňažnú sumu, má vedomosť o tom, že tak urobila aj koncom roka 2011 alebo začiatkom roka 2012. Obžalovaný pôžičky odôvodnil tým, že nemá peniaze pre rodinu. Keď boli spolu vo Viedni išli sa do podniku aj zabaviť, nepamätal si však kedy to bolo.

Svedok H. N. uviedol, že o lúpežnom prepadnutí nemá vedomosť. S obžalovaným a s D. C. bol vo Viedne u dcéry D. C.L., nepamätal si však kedy to bolo. Boli sa aj zabaviť v podniku vo Viedni ale neminuli ani 300,- Eur.

Svedkovia A. Č. a G. A. potvrdili, že v rámci operatívno-pátracej činnosti vypočuli osobu C. Š. za účelom zisťovania akým spôsobom naložil s peniazmi z lúpeže a o tomto spísali aj úradný záznam. Nebol na neho robený žiadny fyzický ani psychický nátlak. Informácie získané od C. Š. nepreverovali, záznam bol postúpený vyšetrovateľovi.

Svedkovia Š. L. a K. L., ktorých výpovede na hlavnom pojednávaní boli prečítané, sa ku skutku nevedeli vyjadriť.

Z prečítanej svedeckej výpovede svedka F. R., splnomocnenca poškodenej banky, bolo zistené, že o prepade pobočky banky sa dozvedel z telefonickkej informácie a následne na mieste bolo zistené, že páchatelovi z pokladne č. 1 bola vydaná suma 29.090,- Eur.

V rámci dokazovania súd prečítal znalecké posudky Kriminalistického a expertízneho ústavu Bratislava a listiny zadokumentované v spisovom materiáli.

Z hľadiska osobných pomerov bolo zistené, že obžalovaný s rodinnou žijie s rodinou v rodinnom dome, ktorý je v havarijnom stave. Na akciách organizovaných obcou sa aktívne zúčastňuje, komisiou pre verení poriadok riešený nebol. Z odpisu registra trestov vyplýva, že súdne riešený bol doposiaľ 6 krát, v troch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Za trestný čin lúpeže podľa § 234 odsek 1, 2 Trestného zákona bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 3T/141/1993 na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky 6 mesiacov so zaradením do I.NVS. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp.zn. 0T/1/2012 zo dňa 8.1.2012 a rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. XT/XX/XXXX zo dňa 22.6.2012 bol odsúdený za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a bol mu v oboch prípadoch uložený peňažný trest. Peňažné tresty do vyhlásenia rozsudku nezaplátil.

Vyššie uvedené na hlavnom pojednávaní vykonané dôkazy súd vyhodnotil v súlade so zásadou trestného konania, teda jednotlivo aj v ich súhrne, pričom dospel k nasledovnému:

Obžalovaný C. Š. spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie v obžalobe za vinu poprel, podrobne popísal, čo a s kým v tento deň robil a kde sa v priebehu dňa pohyboval a nachádzal.

Jediným usvedčujúcim dôkazom proti obžalovanému bola výpoveď svedka G. M.. Táto výpoveď bola získaná po začatí trestného stíhania, a svedok vypovedal vo veci neznámeho páchatela. Po vznesení obvinenia voči C. Š.F. svedok G. M. využil svoje právo v zmysle § 130 odsek 2 Trestného poriadku a nevypovedal, a toto právo využil aj na hlavnom pojednávaní.

Právo svedka odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania seba alebo osobám uvedeným v § 130 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku je dôsledkom ústavnej ochrany a táto má prednosť pred dosiahnutím účelu trestného stíhania, a to aj vtedy, ak by v dôsledku jej uplatnenia dokazovanie v konkrétnej veci trpelo tzv. dôkaznou núdzou. Napriek tomu, že na hlavnom pojednávaní bola prečítaná výpoveď svedka z prípravné konania zo dňa 22.2.2012, získaná od svedka pred vznesením obvinenia, pri rozhodovaní o vine na tento dôkaz súd neprihliadol.

Obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku.

Ak je ale výpoveď svedka jedným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom, oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znovu vypočuť), a tak zachovať právo obvineného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup).

Základnou zložkou spravodlivého procesu je právo na obhajobu a v rámci nej možnosť aspoň raz kontradiktórnym spôsobom vypočuť svedka, výpoveď ktorého má podstatný význam pre rozhodnutie. Súd musí konštatovať, že výpoveď svedka G. M. mala takýto charakter ale svedok v konaní nebol ani raz vypočutý kontradiktórne.

Listinným dôkazom - správou z poľovníckych potrieb G. D. G. v Rimavskej Sobotě súd mal preukázané, že zbraň označená v skutkovej vete ako plynová pištoľ čiernej fary č. 1M39347-Cat 8686, ktorá mala byť použitá pri lúpežnom prepadaní a ktorú vydal svedok G. M. dňa 22.2.2012 bola zakúpená týmto svedkom 2.1.2012, teda až tretí deň po spáchaní skutku. Osobám G.O.E. M., C. Š., G. M. v priebehu rokov 2011 a 2012 iné zbrane neboli predané v tejto predajni. Tieto skutočnosti orgány činné v trestnom konaní riadne nepreverili, hoci zo záručného listu k tejto zbrani je zrejmy dátum zakúpenia zbrane.

Napriek tomu, že súd vykonal dokazovanie za účelom preverenia informácií získaných od Jaroslava Štefeka v rámci operatívnej - činnosti, ešte pred vznesením obvinenia, t.j. ako mali byť použité peniaze z lúpeže, z výpovedí svedkov N. R., K. F., D. C., H. N., G. M. a L.F. O. nebolo preukázané, že by obžalovaný mal dlhy, či už v pohostinstve alebo voči týmto svedkom, resp. že by obžalovaný míňal

väčšie sumy pre seba alebo pre svoju rodinu. Okrem toho, svedok G. M. potvrdil „alibi“ obžalovaného, keď tohto svedok v čase, keď sa stal trestný čin, už viedol motorovým vozidlom do Bratislavy.

Z výpovedí svedkýň, pracovníčok banky, súd mal preukázané, že páchatelovu tvár tieto nevideli, tento ju mal okrem očí zakrytú, teda k opoznaniu páchatela priamymi svedkami nedošlo.

Z výpovede svedka H. E. mal súd preukázané, že v čase jeho služby ako čašník v reštaurácii Oko poskytol telefónne číslo na taxislužbu, toto číslo napísal na ústržok denného menu v deň, kedy sa stal skutok a odovzdal ho osobe, s ktorou pri stole sedel obžalovaný, ktorého opoznal pri rekognícii.

Tento lístok bol následne nájdený pri obhliadke miesta činu vo Volksbank po lúpežnom prepadaní, a ktorý lístok bol identifikovaný podľa obedného menu v reštaurácii Oko. Analýzou odobratej biologickej stopy z tohto lístka bolo zistené, že táto stopa pochádza najmenej od troch osôb, a jej následným porovnaním s analýzou DNA obžalovaného bolo ustálené, že DNA profil obžalovaného tvorí majoritnú časť DNA profilu zmiešanej stopy.

Na základe vykonaného dokazovania, napriek tomu, že na lístku s telefónnym číslom nájdeného v banke DNA profil obžalovaného tvorí majoritnú časť DNA profilu zmiešanej stopy, a napriek tomu, že bolo preukázané, že obžalovaný je ľavoruký, čo korešponduje aj s fotografiami vyhotovenými z kamerového záznamu vyplýva na ktorých páchatel zbraň držal v ľavej ruke, súd nemal jednoznačne preukázanú prítomnosť obžalovaného v čase spáchania trestného činu v banke.

Napriek tomu, že obžalovaný po zadržení v procesnom postavení podozrivého popísal ako spáchal skutok a následne v procesnom postavení svedka bola s C. Š. vykonaná previerka výpovede svedka na mieste, kde ukázal ako došlo k spáchaniu trestného činu, na tieto dôkazy súd pri rozhodovaní neprihliadol a ani nemohol prihliadnuť, pretože v trestnom konaní možno, ako dôkaz použiť len tie poznatky, ktoré obvinený poskytol v súlade s ustanovením § 121 a nasl. Tr.por., čo v prípade previerky výpovede obvineného v procesnom postavení svedka a podozrivého splnené nie je, pretože neboli, dodržané pravidlá pre výsluch obvineného (pretože úkon bol vykonaný pred vznesením obvinenia). Výpoveď C. Š. ako podozrivého a previerka výpovede C. Š. ako svedka, sú dôkazmi v ďalšom konaní nepoužiteľnými.

Rovnako ani na obsah listinného dôkazu - úradný záznam, poznačený dňa 12.3.2012 D.. A. Č. a npor. G. A., súd neprihliadol ako na nepriamy dôkaz, keďže informácie boli získané od osoby (Jaroslav Štefek) aj keď zákonným spôsobom, pred vznesením obvinenia.

Podľa § 121 ods. 1 Tr. por. výsluch obvineného vykonáva orgán činný v trestnom konaní alebo súd tak, aby zistil podstatné skutočnosti dôležité pre trestné konanie. K výpovedi ani k priznaniu nesmie byť obvinený nijakým nezákonným spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť. Pravdivosť priznania obvineného orgány činné v trestnom konaní overia inými dôkazmi. O tom, akú formu má mať výsluch obvineného a ako pri ňom má vyšetrovateľ, resp. iný orgán činný v trestnom konaní, v tom - ktorom štádiu trestného konania postupovať, presne upravuje § 122 až 126 Trestného poriadku.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že skutok sa stal, ale zároveň súd musí konštatovať, že pri neexistencii priamych dôkazov, nepriame dôkazy vo svojom súhrne netvorí logickú, ničím neporušenú a uzatvorenú sústavu dôkazov navzájom sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich a dokazovanie v konkrétnej veci trpí tzv. dôkaznou núdzou, a preto nemožno vyvodiť záver, že obžalovaný spáchal trestný čin.

Aj keď obžalovaný Jaroslav Štefek bol podozrivý z toho, že spáchal skutok právne kvalifikovaný v obžalobe ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, avšak výsledky dokazovania vykonaného pred súdom nevyznievajú jednoznačne, a nie je tu úplná „ucelená reťaz“ tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že skutok spáchal obžalovaný, preto súd obžalovaného C. H. podľa § 285 písmeno c/ F. poriadku spod obžaloby oslobodil.

Keďže poškodená organizácia Sberbank Slovensko a.s. Bratislava (predtým Volksbank Slovensko) písomne oznámila, že vzniknutá škoda 29.090,- Eur bola banke v plnej výške uhradená poisťovňou, poškodená organizácia nebola rozsudkom odkázaná na občianske súdne konanie (§ 288 odsek 3 Trestného poriadku).

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti a okolnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konanie, ktoré rozsudku predchádzalo.